

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEK CZĘSTOCHOWSKI

WYDAWCA: POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Ceny prenumeraty:

mięsięcznie 5 mk. z odroczeniem do domu 4.50 bez odroczenia kwartalnie 25 mk. Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesujące ogłoszenia z wyjątkiem dla świadczeń i innych od godz. 10-3 po poł. Kłopotów nadrobnych redakcja nie wraza.

Ceny ogłoszeń: za wiersz półtorowy jednosłupowy na 1 kol. 20 mk. 100 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 50 fen. na IV kol. 75 fenigów. Ogłoszenia drobne po 20 fenigów; za wraza.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marii Nr. 28. Telefon Nr. 58. Skrytka pocztowa № 28.

Ogłoszenia do „Gońca Częstochońskiego” pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda № 1.

Zawiadomienie.

Niniejszym mam zaszczyt podać do wiadomości Szan. Publiczności, że z dniem 16 b. m.

Restauracja „APOLLO”

w Częstochowie, II Aleja № 12.

przeszła pod wyłączny zarząd niżej podpisanego.

Trunki krajowe i zagraniczne pierwszej jakości i kuchnia pod zarządem pierwszorzędnego kucharza zadawała najwyższe wymagania Sz. Klientów. Oddziennie od godz. 1 ej do 2 ej min. 30 po południu i wieczorem od 7-ej min. 30 do godziny 12-ej w nocy koncert orkiestry damskiej pod dyrykcją znanego skrzypka p. J. Szulińskiego.

Z poważaniem **Wacław Dulski.**

OGŁOSZENIE.

Niektórzy kupcy ostepmowanie cenników przez Oddział Urzędu Walki z lichwą i spekulacją kłomaczą jako zatwierdzenie oznaczonych w cennikach cen. Oddział niniejszym najkategoryczniej oświadcza, że podobne kłomaczenie jest nieprawidłowe i ma na celu wyzysk publiczności.

Cenniki były stemplowane **jedynie jako potwierdzenie złożenia tokowych w Urzędzie w celu kontroli.** Ceny wystawione w cennikach nie były przez Urząd ani rozpatrywane ani akceptowane.

Oddział prosi kupujących w razie powoływania się kupców na cenę w cennikach, jako zatwierdzoną przez Oddział zawiadamić ten ostatni dla ukarania winnych.

Naczelnik Oddziału Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją w Częstochowie
J. SOKOŁOWSKI.

Polska i Słowaczyna.

Arogancy, bezwzględni potrafili czesi zrazić do siebie nie tylko sąsiadów, ale nawet tych, którzy mieli stanowić drugi czynnik niedawno skombinowanej koncepcji czesko-słowackiej. Mamy na myśli słowaków, naród, z którym nas łączy więź najbliższego pokrewieństwa, a którym dotąd nie interesowaliśmy się wcale. Wchorobliwej obawie, ażeby nas nie posiadono o imperjalizm, nie chcieliśmy i nie umielśmy wykorzystać nadążającej się sposobności do nawiązania ściślejszych stosunków ze Słowaczczyzną; oddaliśmy ją pod wyłączne wpływy Czechów, co wzmogło niepomierne ich apetyt i w dalszej konsekwencji doprowadziło do zamachu na Śląsk Cieszyński i do intryg czeskich wśród rusinów zakarpac kich.

Kilkumiesięczne rządy czeskie na Słowaczczyźnie zdążyły skompromitować wśród słowaków koncepcję Czechosłowacji. Na Słowaczczyźnie zaczął się ruch, który winniśmy śledzić nie tylko z zainteresowaniem, ale okazywać mu wszelkie poparcie i pomoc. Ruch ten ma na celu utworzenie niepodległej Słowaczczyzny, a przedewszystkiem zapewnienie słowakom prawa samostanowienia o sobie. Dotychczas w imieniu Słowaczczyzny występowali czesi, obecnie słowacy, mając już dosyć opieki czeskiej, zaczęli przemawiać sami.

W tych dniach redakcja „Głosu Narodu” w Krakowie odwiedziła reprezentanci ludności słowackiej. Informacje, udzielone przez gości słowackich, są bardzo interesujące. Świadczą one że prądy odśrodkowe na Słowaczczyźnie istnieją już od dawna i stają się coraz silniejsze. Otóż jeszcze przed rozpędzeniem się Austro-Węgier powstała w Preszowie Wschodnio-Słowacka Rada, która postawiła sobie za zadanie wywalczyć dla ziemi słowackiej wolności. Po przewrotach obaleniucy Słowaczczyzny — za zgodą jesiannucy nej części inteligencji słowackiej — za

jeli czesi. Rada przenosiła się wtedy do Koszyc i tam obwołała samodzielną republikę słowacką. Czesi zajęli wreszcie i Koszyce, wobec czego politycy słowacy przenieśli się na teren węgierski i stamtąd kierowali ruchem antyczeskim w kraju. Ruch ten objął już nawet te żywioły, które dotąd sym patyzowały z Czechami. Obecnie sytuacja jest tego rodzaju, że cały naród woła: „Nie chcemy Czechów, żądamy stanowienia o sobie, żądamy ple biscytu.”

Delegaci są przekonani, że w razie plebiscytu conajmniej 80 proc. ludności oświadczy się przeciwko związko wi z Czechami. Represje czeskie, ich imperjalizm i szowinizm otwarły wszystkim oczy, dziś nawet ks. Hlinka, znany czechofil, zmienił swe przekonania. Słowacy czują się duchowo bliższymi polakom, z którymi chcą żyć w sojuszu.

Oświadczenie delegatów słowackich jest bardzo cenne, tembardziej, że nie ograniczyli się oni do wywiadów dziennikarskich, ale złożyli rządowi polskiemu memoriał, zawierający ich postulaty. W ten sposób sprawa Słowaczczyzny przestaje być kwestją wewnętrzną Czech, o co czesi dotąd usilnie zabiegali, a staje się kwestją międzynarodową. Sytuacja tedy zmienia się radykalnie. Obecnie zadaniem rządu jest wyciągnąć z tego odpowiednią konsekwencję i, zarzucawszy nieostojową zupełnie w stosunku do Czechów kurtuazję i przestrzeganie zasad ewangelicznych, w sposób stanowczy poprzeć dążenia słowaków do niepodległości. Taka polityka będzie w zgodzie nie tylko z zasadami Wilsona, lecz — co ważniejsze jeszcze — pokrywa się z naszymi bardzo żywotnymi interesami. Przyłączenie do Polski Spisza, Orawy i okręgu Czaczy oraz zapewnienie sobie szprzymierzenia na południowej granicy, to są względy, dla których nasza polityka zagraniczna winna zerwać z tradycją i ideologią słowiańską, tem więcej, że ta ideologia nie znajduje zrozumienia wśród bratymców czeskich.

Walki uliczne w Katowicach i Bytomiu.

Sosnowiec 19 | 8 Strajk górników na Śląsku trwa. Robotnicy domagają się ustąpienia Niemców z Górnego Śląska. Wielu miastach przyszło do utarczek ulicznych z patrolami. W dniu wczorajszym rozegrały się krwawe sceny na ulicach Katowic i Bytomia. Bandy zbrojne „grenzschtutz” za pomocą broni palnej rozprężyły tłumy manifestantów. Są zabici i ranni. Walki uliczne trwają.

Na całym Górnym Śląsku panuje ogromne podniecenie ludności. Niemcy zamknęli granicę dla podróży i ruchu handlowego. Z Mysłowic w ruszył Hezay oddział „grenzschtutz” z karabinami maszynowymi, udając się nad granicę polską na odcinek Sosnowiec, Młowice. Ludność pogranicza obawia się nowych napadów i gwałtów ze strony niekarych band „grenzschtutz”.

Obawy hakatystów niemieckich.

Katowicki „Heimatdienst” wystosował do rządu pruskiego w Berlinie prośbę, aby polecił wszystkim władzom cywilnym, wojskowym i urzędowym towarzystwom, które były czynne około ochrony niemieckiej na Górnym Śląsku, sżyć pouswwały i wzywają wszystkie akta, a których wyściebby można, które osoby pracowały w tym kierunku. Chodzi o wywieśnienie tych aktów; swiastca paszków telegraficznych w głąb Niemiec, aby władze administracyjne koalicji nie miały w ręku żadnego dowodu, na którego podstawie mogłyby wydalili osoby usposobienia niemieckiego, gdyż leży prze-

cież w interesie państwa niemieckiego, aby o ile możności jak najwięcej Niemców pozostało na Górnym Śląsku. Ministerjum niemieckiemu w Berlinie propozycja katowickiego „Heimatdienstu” spodobała się, oczywiście, do tego stopnia, że nie tylko pochwaliło krok powyższy, lecz poleciło zastosować podobną ostrożność we wszystkich dzielnicach i szaboru pruskiego, które przyspaś maja Polsee. Rząd pruski rozesał więc odpowiedni okólnik także do preesa regencji bydgoskiej, do landratów w Bydgoszczy, Chodźsczy, Wyrasysku, Wielunia, Czarnkowie i Złotowie, tudzież do dyrekcji poczty w Bydgoszczy.

Międzynarodowa komisja aprowizacyjna.

Lwów. Pobyt Hoovera we Lwowie przemienił się w ogromną manifestację na cześć komisarza sywnocicowego Ameryki. Zarząd miasta nadał Hooverowi obywatelstwo honorowe, ocenając jego wielkie zasługi, które dla Lwowa poloty.

W czasie przyjeźcia delegacji robotniczej pod przewodnictwem posła Hausnera, Hoover oświastdził, że naród amerykański i robotnicy amerykańscy oddali wielką usługę klasie robotniczej Polski i to oni nauczyli ją i chcą ją jeszcze w obecnej chwili nauczyć i przypomnieć, jak należy przetrwać do czasu, gdy tutejsi mieszkańcy będą mogli sami odnieść się i wyzwać.

Podczas przyjeźcia w Kasynie narodowym Hoover odpowiadając na prośbę owienia ks. Andrzeja Lubomirskiego oświastdził, że jednym z głównych celów jego przyjazdu do Polski była chęć uprzedzenia kraju polskiego o tem, że tworzy się międzynarodowa komisja, której sądem jest sąsiedle sboża całego świata i rozdział następnie tego sboża pomiędzy wszystkie narody według pewnego i sprawiedliwego klucza.

W czasie przyjeźcia reprezentantów prasy u Hoovera, Hoover zaznaczył, że Belgja i Polska to są dwa wraza, pod wpływem których naród amerykański gotów jest do ustępstwa i pomocy. Najbliższe dwa lata będą ciężką próbą, zwłaszcza pod względem aprowizacji.

Polska będzie reprezentowaną w tej komisji międzynarodowej. Drugim celem była chęć swrócenia uwagi rządu polskiego na konieczność nadzwyczajnych sąsadszeń wewnątrz kraju, któreby umożliwiły przetrwanie krytycznego czasu.

W każdym razie spodziewa się, że mimo ciężkich warunków wewnętrznych i w czasie budowy państwa polskiego, państwo to przetrwa te krytyczne czasy i wyjdzie z tego zwycięsko.

Z WIDOWIE WYDARZEN.

Strajki w Berlinie. Nauen. — Rokowania pojednawcze z robotnikami przemysłu metalurgicznego w Berlinie i się doprowadzily do iporoczenia skutkiem namiernych sąds robotników. Aby uniknąć bardziej ostrego starcia, obie strony postanowily oddać sprawę w ręce ministerjum pracy, celem pobuhowego jej załatwienia. Pożyczka przymusowa we Włozzech. Rzym. — Komisja do przeprowadzenia studjów nad środkami, jakie należałoby zastosować przy wprowadzeniu podatku od kapitałów, przajęła projekt pożyczki przymusowej.

Winni ją rozebrać [wszyscy obywatele, których majątek przekracza pewną stopę. Kwotę dającą się obliczyć obliczają co najmniej na 20 miliardów!

Pokój z Austrią. Paryż. „Le Journal” oświastdził, że prawdopodobnie w końcu b. m. nastąpi podpisanie traktatu pokojowego z Austrią niemiecką.

Krwawe rozruchy w Hiszpanji.

Berlin. Z Genewy donoszą: W całej prawie Hiszpanji doszło do rozruchów o bardzo ostrym charakterze. Powodem ich był wyrok sądu w Barcelonie, gdzie skazany na śmierć

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

PROGRAM

od poniedziałku 18 do piątku 22 Sierpnia r. b.

Musyka Sektet Artystyczny pod dyktando p. Jerzego Bursika b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Pomimo kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc ulepszony.

Teatr „ODEON”

ul. Panny Marji 27.

PROGRAM:

od środy 20-go do piątku 22-go Sierpnia r. b.

Bafet cukierniczy przy teatrze.

Dla młodzieży wejście dozwolone.

Ceny miejsc zwykłe.

MACISTES ZAKOCHANY

Dzieje pełne epizodów dramatycznych i komicznych, najsilniejszego na kuli ziemskiej człowieka w sensacyjnym dramacie w 6 wielkich aktach wszechświatowej wytwórni „ITALA” Film w Turynie
UWAGA: Obraz powyższy cieszył się wielkim powodzeniem przez dwa tygodnie w największym teatrze Coloseum w Warszawie.

ANONS: Wkrótce demonstrowany będzie wielki dramat w 6 aktach podług nieśmiertelnego dzieła Wiktora Hugo p. t. **Pracownicy morza**

TYLKO 3 DNI!

Dramat w cyrku Janacya

Wspaniały dramat z życia cyrkowego w 5-ciu aktach, w wykonaniu najwybitniejszych artystów duńskich.

Niebywała wystawa.
Wspaniałe widowiska cyrkowe.
Tańce indyjskie.
Udział słoni, lwów, tygrysów i t. d.

Niezwykły temat.

Pomoc z Ameryki dla polskiego narodu.

Przed wojną każdy człowiek we wszystkich dzielnicach Polski mógł liczyć nie tylko na to, co mu ziemia przyniesie i co pracą zarobi, ale także na pieniądze, jakie otrzymywał od swoich dzieci, krewnych lub przyjaciół w Ameryce. Gdy wojna wybuchła, gdy koalicja zablokowała Niemcy, przez które musiały przechodzić przesyłki z Ameryki, Polacy w Galicji i w zaborze pruskim zostali odcięci od Ameryki. W drugim roku wojny odcięci od niej zostali również Polacy w Kongresówce, gdy cały ten olbrzymi kraj zajęli Niemcy.

Teraz, kiedy pokój został podpisany, kiedy komunikacja z zagranicą z każdym dniem się poprawia, ludzie wygładają na pieniądze z Ameryki, bo tych pieniędzy coraz bardziej potrzeba, bo niejedna rodzina, mająca w Ameryce ojca, syna lub córkę, znajduje się tutaj w ostatniej nędzy, a wie dobrze, że tamci w Ameryce przez czas wojny dużo zarobili i mają pieniądze, że z pewnością chcieliby im te pieniądze przysłać i przysłaliby, gdyby wiedzieli, że przesyłka jest możliwa i pewna.

Wielki bank amerykański pod firmą **The Bank of United States** (Bank Stanów Zjednoczonych) w Nowym Jorku wysłał jednego ze swych dyrektorów do Polski, aby postarał się o umożliwienie jaknajszerszego przesyłania pieniędzy od Polaków w Ameryce do ich rodzin w całym państwie polskiem. Dyrektor ów wywiązał się z zadania, bo przez zawarcie odpowiednich umów z bankami w Polsce, sprawę tę załatwił. Bank Stanów Zjednoczonych wysłał już kilka tysięcy pszczyłek pieniężnych do Polski, które to przesyłki przysły tu w bardzo szybkim czasie. Obywatele w Polsce, którzy otrzymali teraz pieniądze z Ameryki, wiedzą już, że za pośrednictwem tego Banku nowojorskiego, można pewnie i szybko otrzymywać pieniądze od krewnych z Ameryki.

The Bank of United States (Bank Stanów Zjednoczonych) Nowy Jork City, miał już od lat u siebie wielki oddział, który się zajmował przekazywaniem pieniędzy z Ameryki do Polski i wypłacił miliony dziesiątkom tysięcy adresatów.

Kto ma rodzinę czy krewnych w Ameryce, w Stanach Zjednoczonych, czy w Kanadzie, a chce do nich otrzymać pieniądze, niechże do nich napisze, aby przesyłali pieniądze przez

The Bank of United States

Station B.

New York City.

Można także wyciąć i posłać krewnym w Ameryce następujące ogłoszenie:

PIENIĄDZE DO POLSKI

można najlepiej, najszybciej i najtaniej przesyłać przez

THE BANK OF UNITED STATES

77-79 Delancey Street New York City.

O tej ważnej sprawie powinien każdy z was wiedzieć i swego sąsiada, a odda mu z pewnością przysługę.

Dr. Stefan Purški

choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęcia 8-11, 3-7
KILINSKIEGO 54

Doktor med.

E. Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSEBA
ChOROBY SKÓRNE I WENERYZM
w Częstochowie.
ul. Gen. Dąbrowskiego (Szkoła) 61 piętro

Prosimy o uregulowanie prenumeraty.

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

DOKTOR W. K a h l

Choroby kobiece i akuszerja
przyjmuje od 1 do 4.
ul. Dąbrowski go (Szkoła) 5 II pięć.

W czwartek, dnia 21 b. m. o godz. 7 wiecz. odbędzie się w sali przy ulicy Strazackiej № 11, zebranie pracowników szewskich m. Częstochowy, zwolane przez Komisję Fachową przy Związku Zawodowym Robotn. Przemysłu Skózanego. Na porządku dziennym: Kwestja podjęcia akcji ekonomicznej wśród szewców. W imieniu Komisji Fachowej
W. Kucharski.

Biuro

Nauczycielskie St. Ligszowsky, Kościuski 9, poleca: nauczycielki, nauczycieli, korepetytorki, wychowawczynie, frez-blanki, ochroniarzy, bony galopijne, niązki, Kanclerki (a) iwa) od 10-12 i od 3-6 p. p.

Dnia 14 b. m. strażnik Józefowi Kempie i Widozowa sęgnia Pożytki Państwowej nastp. numery: Rutlet 6 sztuk po 500 Mk 129884, 129885, 129886, 129887, 210*20, 405417-3000 1 sztuka na lot 10 92883-1000 Razem rb. 4,000 Marki: 2 sztuki po 500 Nr. 59769, 19770-Mk. 1000. 2120-

Ważne

dla Restauracji i osób prywatnych! Mym zaszczytowi świadomie sz. publiczność, że przyjmuję do posrebrania wszelkie przedmioty tj. stare ryki, widelce, i t. d. Przedmioty te posrebram na nowe z 6-ciu letnią gwarancją kil jenoż zaraz do mnie przyjdę, waszina za co zadowolenie i wraj pracy będnę moi. Z poważaniem M. D. Langsta Nowy-Rynek 13 2093-

Reperacje

maszyn do pisania i do sęwoja wykonyję na miejscu pręgi i skuracie Nadrzeczna 66 A Skoliki 2128-

Poszukuję

dwa lub trzy pokoje z kuchnią w średniości Oferty w Gońca 2151-

Zgubiono

legitymację wydaną na nazwisko H. Jony Walszkiński Dębów 2160-

Zgubiono

legitymację wydaną na imię Piotra Jaskiewicza Raków 2159-

Zgubiono

legitymację od pracy wydaną na nazwisko Teodora Kowacza Rocha 41 2161-

Zgubiono

paszport wydany na imię Natalii Morawskiej legitymację jawajdzką z kartki żywnościowej jed- ną rodziną i dokumenty z zapewnieniami i gotówką Mk. 18 2163-

Zgubiono

legitymację za Nr 11000 na nazwisko Jana Plecho- ty 2163-

Sprzedam

słoty zegarek damski kryty ul. Władysława 13 Pawłowski 2148-

Pokój

z elekt. i obsługą do wynajęcia Szkolna 32 m 8 2150-

Skradziono

paszport niem. wydany na nazw. Jana Cendrow- skiego Ost. Orsz. Koś- cielna 6.

Potrzebny

ślusarz Jasnogórka 42. 2165-

Przystojną i inteligentną pannę lub wdowę pragnącą posnać dobrze sytuowany kawaler Zgłoszenia tylko poważne do Adm. „Goń- ca” dla „okalecia jed- noobronności Nr 586609

Potrzebna

nauczycielka z muzyką i francuskim na wyjazd Wied. u P. Chętkow- skich.

Gramofon

z 60 płytami do sprze- dania Janogórka 10 u P. Zablińskiej. 2082-

Zgubiono

legitym. z robot publicz- nych wyd. na nazwisko Marjanny i Naszczyńskiej Nr. 8890

Młody

bandowio posiadający Kikuletę pragnie w bandu wia ze świad- czeniami poszukuje jakie- gokolwiek zajęcia za skromne wynagrodzenie Wied. Zw. ul. Majowa Nr. 6 Rudaki. 2149-

Dn 17 b. m.

w drodze z Gidat do Częstochowy zgubiono paszport wyd. na naz. Stan. Stepińska orsz 29 r. 10 mk. i 26 kor.

Z powodu

wyjazdu sprzedam sklep spożywczy tanio Wied. w Adm. Gońca. 2162-

3 domy

do sprzedania od 7 tys. do 25.000 Warszawa 83 Żywokowski.

mechanik

SPECJALNOŚĆ

Reperacje maszyn do pi- sania, przerabianie al- fabetu z ros na łotki i w ogóle doprowadzanie maszyn do najszybszego porządku. Pośrednictwo w kupnie i sprzedaży maszyn do pisania. Z poważaniem Feliks Retorski ul. Żelazna 11.

Prosimy o uregulo- wanie za ległej pre- numeraty „Gońca” Częstochowskiego.

Kto

ma do sprzedania, lub pragnie na b. y. c. dom, wieś, gospodarstwo, o- gród, psa, kozę itp. kto zgubi, znajdzie, za- pomni, potrzebuje, kto szuka pracy, karej korepetycji, kto potrze- buje pracownika, rzem- ielnika, pracowniczki, kasjerki, eksp- ientki, służki, woz- nego, stróża i t. p. niech poda ogłoszenie w Gońcu Częstochowskim a będzie najtańcej i naj- skuteczniej załatwiony. Administracja „Gońca” Częstochow. otwarte od g. 8 rano do 7 wiecz. w niedzielę od 8 rano 10 u 2-5 p.p.

Tylko

w piśmie poczytnym za- mieszczaniu ogłoszenia przeyosi prawdziwą korzyść

Kierownik literacki Jan Barylski.